

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Запорізька політехніка"
Освітня програма	4933 туризмознавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	242 Туризм

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

08.11.2023 р.

Справа № 1824/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 24 "Сфера обслуговування" у складі:

Босовська Мирослава Веліксівна – головуєчий,

Горіна Ганна Олександрівна,

Дишкантюк Оксана Володимирівна,

Ольшанська Олександра Володимирівна,

Опанашук Юрій Якович,

Пасека Станіслава Раймондівна,

Томчевська-Попович Наталія Євгеніївна,

Чепурда Лариса Михайлівна,

Яворська Вікторія Володимирівна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Запорізька політехніка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4933
Назва ОП	туризмознавство
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП «Туризмознавство» є чітко сформульованими, відповідають місії та стратегії ЗВО. Але в програмі не обґрунтовано інноваційні практики. Зразковістю ОП не можна вважати популяризацію ОП серед шкільної молоді, залучення учнів до проведення наукових досліджень.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі та ОП формуються з урахуванням інтересів стейкхолдерів, зокрема здобувачів та роботодавців.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При розробленні ОП враховувався досвід вітчизняних ЗВО та міжнародний досвід

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Визначені даною освітньою програмою ПРН відповідають Стандарту в частині змісту, тривалості навчання та компетентностей магістрів із туризму, форм атестації, вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої, а також вимогам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня магістр.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП та ОК відповідає законодавству та стандарту.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП «Туризмознавство» має чітку структуру. Відмічаємо логічність та послідовність в черговості вивчення ОК, що засвідчує структурно-логічна схема. ОП є збалансованою в контексті загального часу навчання. Однак ОК4 Курсова робота (Аналіз та оцінка потенціалу туристичних територій), передбачає не коректну форму підсумкового контролю - екзамен.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Туризмознавство» відповідає предметній області спеціальності 242 Туризм і рекреація, куди і імплементується регіональний аспект. Рекомендовано включення до ОП дисципліни, яка б підсилила історико-культурну компоненту як обов'язкову складової вищої освіти. Також рекомендовано запровадити викладання окремих дисциплін англійською мовою.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Підкритерій обґрунтовано та забезпечено

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Наявність у ОП тільки Переддипломної практики (ОК9) не дає можливість повною мірою здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Форма підсумкового контролю-диференційований залік - не актуальна.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Підкритерій забезпечено

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. Для визначення кваліфікації та компетентностей працівників користуються Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010»

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Підкритерій забезпечено

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна освіта за ОП не реалізується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому є чіткими, зрозумілими для абітурієнтів та не містять жодних дискримінаційних положень. Вони зазнають щорічного оновлення та оприлюднюються на сайті ЗВО у встановлені терміни.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Підкритерій обґрунтовано та забезпечено

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Об'єктивні умови обмежували академічну мобільність. Рекомендовано в подальшому поживити роботу щодо міжнародної академічної мобільності серед здобувачів, зокрема в другому семестрі 2023-2024 н.р. спробувати втілити практику віртуальної мобільності, яка передбачає можливість відвідування здобувачами занять у рамках 1-2 курсів в українських ЗВО-партнерах за аналогічною ОП на основі попереднього співставлення та узгодження навчальних планів.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Здобувачі володіють вичерпною інформацією стосовно можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті і активно користуються таким правом

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Вибір форм та методів навчання та викладання за ОП «Туризмознавство» сприяють досягненню заявлених цілей та ПРН

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Підкритерій обґрунтовано та забезпечено

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Підкритерій обґрунтовано та забезпечено

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Регулярно відбувається перегляд та оновлення змісту ОК, навчально-методичного забезпечення. Рекомендовано доповнити список літератури в силабусах ОК англomовними закордонними виданнями та джерелами задля розширення світогляду здобувачів та ознайомлення з кращими світовими практиками у галузі туристичного бізнесу.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Здобувачі ОП не беруть участі у програмах міжнародної мобільності, хоча мають вільний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Підкритерій забезпечено

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Підкритерій забезпечено

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Підкритерій забезпечено

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури підтримання академічної доброчесності встановлені чітко та зрозуміло, що дозволяє всім учасникам навчального процесу легко розуміти свої обов'язки та відповідальність.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ констатує високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, задіяних у викладанні дисциплін за ОП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Підкритерій забезпечено

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Підкритерій обґрунтовано ЗВО та експертною групою

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЕГ засвідчує регулярне залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Позитивним є досвід підвищення кваліфікації викладачів, які протягом 2021-2023 року отримали диплом магістра зі спеціальності 241 " Готельно-ресторанна справа" на власній кафедрі . Рекомендація: стимулювати НПП до участі в міжнародних програмах академічного обміну.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Підкритерій забезпечено: в університеті створена дієва система стимулювання НПП за досягнення у фаховій сфері.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Рекомендовано розширяти варіативність програмного забезпечення, для забезпечення фахових компетенцій

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Підкритерій забезпечено

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Підкритерій забезпечено

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Підкритерій забезпечено

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Підкритерій забезпечено

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Як констатує ЕГ, в академічній спільноті НУЗП сформована культура якості вищої освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Підкритерій забезпечено

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Підкритерій забезпечено

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Підкритерій забезпечено

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Розширити перелік закордонних ЗВО та наукових установ щодо запозичення міжнародного досвіду за ОП

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Розглянути можливості включення в ОП виробничої практики. 2. Відкорегувати в ОП форми контролю 3. Включити до ОП дисципліни, яка б підсилила історико-культурну компоненту як обов'язкову складової вищої освіти 4. Розширити можливості опанування здобувачами окремих освітніх компонентів іноземною мовою

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Стимулювати здобувачів до участі у програмах академічної мобільності

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано доповнити список літератури в силабусах ОК англomовними закордонними виданнями

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

2. Забезпечити оприлюднення кваліфікаційних робіт (у репозитарії або на сторінці кафедри на сайті)

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендовано активізувати роботу щодо видання підручників та посібників з основних ОК, що стане конкурентною перевагою ОП 2. Залучити практиків туристичного бізнесу в освітній процес для проведення аудиторних занять на умовах сумісництва

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендовано розширити варіативність програмного забезпечення для більш повного забезпечення фахових компетенцій

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо залучати представників зацікавлених підприємств та професіоналів-практиків до аудиторних занять на ОП на умовах сумісництва

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Продовжувати роботу щодо системного представлення інформації про ОП та процедури її удосконалення на сайті та в соціальних мережах

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОСОВСЬКА МИРОСЛАВА ВЕЛІКСІВНА